Ե. 6483 1891 ՅՈՒԼԻՍ 8 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ 32 ԻՆՃԻ ՄԷՆԻ ԱՎԱՖ. ՅՈՒԼԻՍ 20 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ Ե. 6483

10 ԲԱՐԱ

Մասիսի Էջերեր

10 ԲԱՐԱ

ԵՎՊՄԻ ԳԱՆԷԹԱՆ

Բաշրանպար լչին սէնէլիք Մէճիտ 6
Իսթանպոլ լչին » » 5
Բոլոր լուեղրէթի պիզէ այիտ տիր

Իսթանպոլտա, Քիւրքճիւ խանընտա, ամ. գանտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրոլու Մաղազալար.

مطبعه و اداره خانه‌سی
استانبولده کورکجی خانتده آلت قاده
واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازه‌لر.

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
قره‌بت یانوسیان

١٢٠٧ ԹԻՄՄՈՒԶ ٨ ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱՆ ԿԱՐԳՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ١٢٠٨ ԶԻԼՀԻՃՃԷ ١٤

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր հաղորկէչէն ճումա կիւնիւ սապահլարէն Մապէյնի Հիւմայունա ադիմէթ իտէրէք, պաշ Մապէյնճի Հաճի Ալի պէյ հաղորդ. Թարաֆընտան իհտիրամաթը լանբգա իլէ գապուլ պուրլուլմուշ, վէ Ս. Պատրիարք Հայր հաղորդ. Թարաֆընտան վագը օլան թէպրիքեաթ վէ ուպուտիյէթի խաքիրայի Շահանէյէ արզ ութագտիմ իտէրէք, մուգապէլէթէն սէլամը Շահանէ վէ իլթիֆաթը Սէնիլէէյի ճիհանպանի քէնտուսինէ թէպլիղ ու թէպշիր պուրլուլմուշ տուր.

Սա Պատրիարք հաղորդ. տուայի էօմր ու աֆիեէթի հաղրէթի Բաութիշահիեի եատ ու թէգքիար իտէրէք, Մապէյնի Հիւմայունանա միւֆարագաթլա, Սաադաթամ Բաշա հաղորդ. իլէ Շէյխիւլիսլամ էֆ. վէ Սաորը սապրգ, վէ Սէիտաքէր վէ Խարիհիէ վէ Ասլիէ վէ Պահրիէ նազիրլարը, վէ մուհաճիրին գօմիսեօնու ըէյիսի, վէ մէճլիսի Վիւքէլաա մէէճնուր ճէվտէթ բաշլար հազարաթը-նը զիւարէթլէ, իյֆայի վաճիպլէրի թէպրիքսարի իհտիմ, վէ հէր թարաֆճա սրֆաթը ըիւթպէթբէնահիլերինէ միւթէնասիպ իհթիրամաթը վէ թազիմաթը ֆաիզա վէ լաեղդա իլի գապուլ պուրլուլմուշ տուր.

* * *

Ճումա իրթէսի կիւնիւ տախի Ս. Պատրիարք Հայր հաղորդ. Թարաֆընտան Բաթրիգխանէ գաբրէ քէհեասը սաաա. Ապրահամ էֆ. Տախիլիէ նազիրը վէ Ամէգահիպ միւտիրի վէ Պէյլիքճի պէյ հապրէթլէրինէ գիւարէթլէ, արզը թէպրիք վէ ուպուտիյէթ իհտիմ տիր.

Գալաթա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսի նին եէվմի մախսուսու օլմագ միւնասէպէթի իլէ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր հաղորդ. տիւն Ս. Պատարագ Թագտիս իտէրէք, եէվմի մէղքիւրսուն գուտսիյէհթինտէն պահիս պէյլիղանէ պիր քարող սէօյլէմիշ, վէ Ս. Պատարագ խիթամընտա տախի քիլիսէ հավլուսունտա թէգայիւտի էօմր ու իճլալը Բաութիշահի իչուն տուա վէ թէմէննիեաթտա պուլունմուշ տուր.

Պէյօղլու Նարեկեան ճէմէթէպի թէվղիլի մուքեաֆաթ ըէսմի, տիւն Պատրիարք Փոխանորդ Գեր. Գէորգ Ծ. Վրդ. ին թահթը ըիւասէթինէ, վէ գըղլար ապրուեատանոցունտա միւնասիպ սուրէթտէ իճրա օլունուշ, չակիրտանին էպէվէյն վէ թէալիմգաթընտան վէ զեվաթը սաիրէտէն միւքէքէպ էրէյինճէ ճամագ Հաղրը պուլունմուշ տուր.

Գասրքէօյ Թաղ. Խորհուրդու մուամէլէյի ինթիխապիեէսի տինն իճրա օլունարագ յ. Դ. ազատէն եալընը Նազաշճեան Գրիգոր վէ Մանուկեան Տիգրան էֆէնտիլէր էքսէրիյէթ գազանմըշլար, վէ տիկէր 5 ազանին ինթիխապը թէսավիյի արաեա գալմըշ տուր.

ԱՏՅԱԲԵՆԻՆԸ ԹԱԳՈՒՀԻՆԻՆ ԱՍԲԼ ԳՕՃԱՍԸ

Պուրատան, եանի Թահթա գալէատան թարաֆըմըզդա եազըյան պիր մէքթուպտա օգունատուղունա կէօրէ, մերգումէտ Թագուհինին ասլը գօճասը, Միսակ Նամ քիմէնտ տավտա գըեամ ըթմէք իւզրէ, Ատարազարընտան պուրատա կէլմիշ տիր. մերգումունն պիրի էրքէք վէ տիկէրի գըղ իքի նէֆէրտէ չօճուղու վար իմիշ. Նէրքեահ թէղերինէ նէրքեահ իճրա իտէն Գամթէշիք բաբասընը, գանուն ու նիզամա վէ հաթթա Գամթօլիք քիլիսէսինէ քեամիլէն մէխալիֆ պուլունան մէմուլիյէթի ադիմէտէն գուրթարմագըզ կէրչի միւմքին տէկիլ իսէ տէ, հիչ տէկիլ իսէ. բարլեան ամէշին իզերինէ քիլ էօրթերճէսինէ, վաղէթի գաղանարըմագ վէ ունուրթաուրմագըզդ էմէլիյլէ, մերգումէ իլէ ծախթէ նէրքեահը գօճասընին պուրատան մէմալիքի եճնէպիեէնէ գէնչըրըլմասը թէտպիրինին տիչէնիլմէքտէ օլմասը իշիտիմէքտէ տիր.

ԻԽԹԱՐ

Պալքէսիրտէ զաղէթամըզին ինթիշարընա, պէրայի համիյէթի հիմմէթ ինթիմէքտէ պուլունան Դէորգ էֆ. Թաղուրօֆ պիր գաչ հաֆթատան պէրու քէյֆսիզ օլտուղունտան, ապօնէ եազըլմագ վէ բարա վիրմէք արզուսունտա պուլունան զաթլարը, Դայրեան Ցակոբ էֆէնտիյէ միւրաճաաթլարընը ըէճա խոէրիզ.

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Կէչէն քէնճէնպիհ կիւնիւ մուահէտէ ըէսմինտէ, Մապէյնի Հիւմայունա պաշ քեաթիպի Սիւրէյա վէ եավէրի էքրէմ Շաքիր բաշլարը հազարաթընա ալթուն, վէ գուբէնատէն Էմին վէ Ռիֆ պէյ էֆ.լէր հազարաթընա կիւմիւշ «Լիհագաթ» մէտալէալարը իհսան պուրուլմուշ տուր.

Կէչէն ճումա կիւնիւ սէլամլըգ ալաեը Համիտիյէ ճամիսինտէ իճրա օլունուպ, խիթամընտա Ռուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆ ճէնապլէրի իլէ սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը, հուզուրու հաղրէթի Բաութիշահիէ գապուլ պուրլուլմուշլար տուր.

Կէչէն քէնճէնպիհ կիւնիւ գիւրպան պարամը միւնասիպէթի իլէ, մուահէտէյի Հիւմայունա, Սաադաթամ բաշա հաղորդ. վէ Շէյխիւլիսլամ էֆ. վէ պազը վիւքէյայի ֆիխամ հազարաթը վէ Սայիտ վէ Խամայիլ վէ Ապտուլլահ քնաշլար հազարաթը, վէ խասսա օրտույի Հիւմայուն միւշիրի Բաութ բաշա, վէ Խրտիվի սապրգ Իսմայիլ բաշա հաղրէթլէրինին մախսուսլարը եավէրանը Բաութիշահիէն Ֆուատ բաշա հաղորդ. իլէ սայիր պէնտէկեան, իլթիֆաթը Շահանէյէ նայիլ պուրլուլմուշլար տուր.

Թիւֆէնկիյի հաղրէթի Շէհրիեարի Ահմէտ ճէլալէտտին բաշա հաղորդ. պիլ խասսա իլթիֆաթը մախսուսու Բաութիշահիէ մազհար օլարագ, Վինճի ըիւթ-

պէտէն պիր գըթա մէճիտի նիշանը իլէ թալթիֆ պուրլուլմուշ տուր.

Բուլ Բաթրիգի Ռիւթ. Տիոնիսիոս էֆ. հաղորդ. խասթալըը հասէպի իլէ, Էրէյլի վէ Թէրապիա մէթբօքիլիրի, գարու քէհեասը էֆ. ըէֆագաթը իլէ կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ Մապէյնի Հիւմայունա ադիմէթլէ լաղըմէի թէպբիքի իյֆա իթմիշլէր տիր.

Շէյխիւլիսլամ հազրէթլէրին հարէմը ալիէրի կէ Պուրսա վալիսի Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշա հաղորդ.նին հարէմլէրի վէ խաբիճիլիէ մէքթուպճիլարու Մէլնիր պէյ հազրվալիսէսի վէ հարէմլէրի հանըմ էֆէնտիլէր, պաշրամըն իքինճի ճումա կիւնիւ Օէրայի Հիւմայունա ադիմէթ օլունարագ քէնտիլէրինէ իլթիֆաթը Սէնիլէ թէպլիղ պուրլուլմուշ տուր.

«Անաթօլի» զաղէթասը, Բուլ Բաթրիգ խանէսինին ըէմի զաղէթասը օլան «Էրէլիսաթիգի Ալիթիա»տան նապլ իթտիկի մալիմաթա կէօրէ Երուսաղէմտէ Բեթլեհէմտէ վուգուպուլան հատիսէ իւզերինէ, իճրա օլունան խահգիգաթատան, Ֆրանչիսգէն բահիպլէրին հաղ դսըզ օլտուգլարը թէմամը իլէ թէհադգուդ իտիպ, զիւարէթկեահատան ասըլ քիլիսէէ չըգան մերտիվէնլէրտէն, ճէնուպ թարաֆլարտաքի միւնհասրբէն օրթաօտաքս խրիսթիանլարա այիտ օրուպ, չիմալ թարաֆընտաքի մերտիվէնտէն, հէմ Օրթաօտաքլարըն վէ հէմտէ Էրմէնի վէ Լաթին խրիսթիանլարըն զիւարէթկեահա էնիպ չըգմագա սէլահիյէթէյլի օլաճաղը թէպլիղ օլունպուդունու եազմըշ տուր.

Սապրգ Իւսկիւտար միւֆթիսարրըֆը Պահրի բաշա հաղորդ. 5000 ղուրուշ մաաշլա, բուսումաթ ճէմիյէթի ազալըղընա թաեին օլունմուշ տուր.

Տէրսաատէթ լիմանընտա կէմի պագգալլըզը իտէն սանտալճըլար, Սուրիա թարաֆլարընտան վիւրուտ իտէն վաբօրլարը մուահէնէսի իճրա օլունմագսըզը, մէմուիյէթի վագրա խիլաֆընա օլարագ, վաբօրլարա եանաշըպ, կէրէք թայիֆէ վէ կէրէք եաշլաբ իլէ իսթիլաթ իյլէմէքտէ, վէ պու պագտէ լիման ըիւասէթինտէն վուգու պուլան թագիպաթլա պէրապէր, մերգումլար հէնուզ գարանլըգ իքէն սապահլարը Սէրայ պուրնունտան իլէրի կիտիպ, վաբօրլարա եանաշմագտա օլտուգլարը, վէ Սուրիա սահիլլերի լիմանլարընը պիր գըսմը իլէ սայիր մահէլլէրտէ գօլէրա իլլէթի իճրայի հիւքմ իթմէքտէ օլտուղու պիր զէմանտէ, մերգում կէմի պագգալլարընը պու ճիւրաթլարը ասլա թէճվիզ օլունուր մէվատտէն պուլունմատըզը ճիհէթլէ, պու պագտէ թէտապիրի լազմէնին իթթիխազընը Մանրեօր թավսիէ իտիեօր.

Իթֆաիէ թապուրու Հիւմայունու գօմանտանը Մէհէմմէտ բաշա, եավէրանը Բաութիշահի սիլքինէ խտխալ պուլրուլմուշ տուր.

Ցուլիսին 3ինճի կիւնիւ Մէքքէտէ 33 քիշինին գօլէրաեա թութուլտուղու Գանիրէտէն պա թէլէկրաֆ իշար օլունմուշ տուր.

* * *

Մասուատա գօլէրա իլլէթի զուհուր իթտիկինէ տայիր օլան հավատիս ըէսմէն թէքզիպ օլունտուղու կիպի, Մասուա իլէ ճիվարլարը ահվալը սըհհիէսի տէ մուճիպի մէճմունիյէթի պիր սուրէթտէ պուլունմագտա իմիշ.

* * *

Ճիտտէ իսկէլէսինէ պահրէն վիւրուա իտէն հանիլէրին մրգ տարը 46 պին քիւսուր նէֆէրէ վարմըշ տուր.

Այնան խապերլէրէ կէօրէ, Մէքքէտէ գօլէրատան մրգ տարը վէֆիեաթ պիր պիրի իւզերինէ 80ի բէք տէ թէճավուզ իթմէմէքտէ իմիշ.

Բուլ Բաթրիգի ըիւթ. Տիոնիսիոս էֆ. հաղորդ. թարաֆընտան ոիլ վէքեաէ, էրէկլի մէթբօքիլիի էֆէնտինին, սապրգ Թուղլա մէթբօքիլիինէ կէօնտէրտիկի պիր թահրիրաթտա, մէէմուրիյէթի մէղքիւրէյի թէրք իյլէմէսի մուվաֆքըզը հալ ու մասլահաթ օլաճաղընտան, անա կէօրէ թէկֆիկի մուամէլէ իթմէսի թավսիէ ջլունմուշ օրմաղլա, Բաթրիգխանէսինին պու մուճամէլէսի մահէլլի էհալիսինին մէմնունիյէթինի մուճիպ օլտուղու բիվաեէթ իտիլիեօր.

Պիրինճի տայիրէյի Պէլէտիեէտէ, էր հէմմիյէթինէ մէպնի, պիր եանկըն թուլումպասը լիւզում կէօրիլմէքլէ, իլճապ իտէն թուլումպա վէ լէվազիմի սայիրէսի միւպաեաա վէ թէաբիք օլունմուշ տուր.

Թուրուգ վէ մէապիր ամէլիեաթընըն հիւանի ճէրէեանը ղըմընտա, միւքէլլէֆինին վիրէճէկի պէտէլաթը նապտիեէնին թէմամէն թահսիլի իչին, զուլանըլան թահսիլտարլար թարաֆընտան պագաեա պըրագըլմամասը, վէ վէսայիլի սայիրէնին իյֆասը խուսուսու, Նաֆիա վէ Թիճարէթ Նէզարէթինտէն լազըմ կէլէնլէրէ պիլտիրիլմիշ տիր.

Տէրսաատէթ մահալլաթը իլէ իթֆաիեէ ալայլարը մերքէզլէրի արաբընտա, հաբիգէ մախսուս օլմագ իւզրէ, թէլէկրաֆ թէլլէրի թէէսիս օլունարագ, պատէհու հարիգլէրին պու սուրէթլէ իհսարը օլունմասը հագգընտա, իթֆաիեէ ալայլարը գօմանտանը Զէյնէնի բաշա հաղորդ. թարաֆընտան մերճիյինէ պիր լայիհա վերիլմիշ տիր.

Պիթլիզ վալիսի Բաութ բաշա հաղորդ.ումուր ու մէսալիհի միւհիմմէնին թէֆթիշի զըմընտա, մէարիֆ միւտիրի Մէհէմմէտ Շէվգի էֆ. իլէ Մուշ սանճաղընա միւթէվէճճիհէն Պիթլիզտէն հարէքէթ, վէ մերքէզ նայիպի էֆ.նէ թէվտիյի վէքեալէթ պուլուրմուշ տուր.

Պաղը Տախիլիէ հավատիսաթը իչին ոգի սահիֆէէ միւրաճաաթ օլունա.

ԽԱՐԻՖՆԵՐ

Լոնտրա դաղէթալարը, Ալմանեա իմբէրաթօրու հաչմէթլու Կիեօմ հագրէթլէրինին, Ինկիլթէրրաեա վուգուպուլան զիեարէթի հասէպիյլէ, իւչ տեվլէթլէր իթթիֆաքընը տէօրտէ իֆրաքը արզուսունու իզհար իթտիքլէրի, վէ հաթթա ագտէմէ եաղըլտըղը վէճհլէ, «Բէկ Մէլ Կաղէթ»ին սէր մուհարբիրի Մ. Սթէտ, դալէմէ ալտըղը մութավվէլ պիրա մէդալէ պու իթթիֆագա Ռուսիա տեվլէթինին տախի իլթիհադընը թավսինէ, վէ օլ սուրէթլէ պէչ տեվլէթլէր իթթիֆագը թէչբիլինի. վէ Ֆրանսաեր եալընըզ պրբագմագլըղը արզու իթմէքտէ իքէն, տիկէր թարֆտան լիպէրալ ֆբրգասընա մէնսուպ օլուպ, ախիրէն Ինկիլթէրրա իլէ իթալիա պէյնինտէ խաֆիէն վուգուչ պուլան մունասէբաթ վէ միւզաքէրաթը Մ. Միլվուաեա եաղտըղը պիր մէքթուպլա վէյտանը այանիէթէ գօեան «Թրուիթ դազէթասը մուհարբիրի օլուպ Բարլամէնթօտա Ֆրանսանընն մէնաֆիյինի տալիմա մուհաֆազա իթմէքտէ պուլունան Մ. Հանրի Լապուշէր, պու քէրբէ Ֆրանսըղ մէպուսու Մ. Միլվուաեա պիր իքինճի մէքթուպ կէօնտէրմիշ տիր քի, մէքթուպու մէզքուրուն միւնտերիճաթընտան, ճալիպի տիզգաթ պիր ֆբզրասը պէր վէճհի ախի թէրճէմէ ք՝ լունուր։

Ֆնսը ճէյմն Ֆէրկիւսընն, Ֆրանսա իլէ Իթալեա արասընտա պիր մուհարէպէ զուհուրինտէ, Լոնտրա իլէ Բօմա պէյնինտէ Ինկիլթէրրաեր թէահհիւտ իմանթընա ալան պիր մուահէտ մէվճհաա օրմասրզը իտտիասընտա պուլունմաչ ալան։ Անճագ իթիրազ գապուլ իթմէզ պիր նօգթա վար իսէ օ տա. 1887տէ լորա Սալիսպըրինին Իթալեաեա պաղը թէէմինաթտա պուլունուպ, պունդա պէղղաթ տէրէօհտէ իթմէսի տիր։ Լաքին պէօ պապտէ Բարլամէնթօեա հիչ պիր թէպլիզաթտա պուլունմամըշ օլտուգ ուտան, պաշ վէքիլիմիզ թարաֆընտան վազը օլան չու թէահհիւտաթը, մէվլէքէթէ գաթան չիմաքլի օրմասրզը անլաշըլմագտա տրը։ Կէլէճէք սէնէ վուգու պուլաճագ ինթիխապաթ, մուհաֆազաքէար ֆբրգասընը էքսէրիյէթ թէչբիլինէ միւսայիտ օրմանաճաղընտան? Սալիսպըրի գապինէսի մագամընա, տաշլըճա վազիֆէսի իքի մէմլէքէթիմիզ արասընտա մէվճուտ օրմասը լազըմ կէլէն սամիմի տօսթլուղուն, նէնիտէն թէէսիս իտէճէք պիր գապինէնին գայիմ օլաճաղը իմիտինտէեիմ։

Պէրլին վէ Բէթրսպուրգ արասընտաքի միւնասէպաթճա պաղը պիւրուտէթ ալայիմի միւշահէտէ օլունմագտա տրը, Նը Ցոյտ Ալէքսանդր Ցոյնուն զազէթասընը պիր մէզ ալէպինտէ, վչպու պիւրուտէթ թէզահուր իտիեօր։ Պէրլինին մէյլ թէլիֆ վէ միւթէպէր զազէթալարը տախի, չէնտ մահ մուգատտէմ պիր թիճարէթ ահտնամէսի ադտը զրմնընտա, Ալմանեա իլէ Ռուսիա պէյնինտէ միւզաքէրաթ ճէրէեան իթմէքտէ օլտուղունու իլսպար իթմիշլէր տիր։ Ռուս մաթպուաթը պու հավատիպի բէք տէ հիւսնի թէլազգն իթմէտիկինտէն, Նը Ցոյտ Ալէքսանդր Ցոյնուն պունդա ճէվապէն, Ալմանեա մէհաֆիլի բէսմիեէսինճէ, Ռուսիա իլէ կէօմիւք իթթիհատը հագգընտա միւզաքէրաթ իճրասընա տայիր պահս սէպգաթ իթմէտիկինի պէեան իտիեօր։ Տիկէր թարաֆտան պու իքի մէմլէքէթ պէյնինտէ միւնասէպաթը էգօնոմիգըյէէ նոզթայի նազարընճա ինթիզար օլունաճագ հիչ պիր իսլահաթ օրմատրզընը թէէմինէն տէրմիեան իթմէքտէ տիր։

Լաքին պէօյլէ պիր իսլահաթա Ռուսիանաճա տախի լիւզում կէօրիւլմէտիկի տէրքեար օլտուղունու Ռուս զազէթալարը եազըեօրլար։

* * *

Վայմար տարիւմուալլիմին թալէպէսի, Ալմանեաեա քիւչիւք պիր սէյեահաթ իճրա իթտիքլէրի սրբատա, նասրլրա պաղը ճալիպի տիզգաթ մահէլլէրի սէյր ու թէմաշա իթմէք իւզրէ, Ֆրիտրիխրուհէ գուրպինտէն միւրուր իթտիքլէրինտէ, բրէնս Պիզմարգ թալէպէյի մումանիլեյհիմին միւվասէլէթինտէն խապերտար օլարագ, միւսթագպէլտէ մուալլիմ չըգաճագ օլան մումանիլեյհիմ թալէպէնի հուզուրունա ճէլպ իթտիրիպ, քէնտիլէրինէ պիրալար իքրամ իթմիշ, վէ աթիտէքի մուխթասար նուրթգու իլրատ իլէմիշ տիր։

«Վայմար Ալման մէշհուր միւէլլիֆլէրինին եաշասըգլարը չէհիր օլուպ, նէվումմա ադամէթը միլլիեթիմիզին խուրուճ իթտիկի ֆիքրին մէնպայը տրը։ Օթուզ սէնէ մուհարէպէսինին իյգա իթտիկի խասարաթ, վէ տասրը սալիֆէ (կէչմիշ ասրըլար) թէճավուզաթընա մուղայիր օլարագ, մէշահիրի եուտէպա չէ միւելլիֆէյն, ֆիքրի միլլիի միւթէեագզը պուլունտուրմըշլար տրը։ Իչթէ Ալմանեա հէր նէ գատար պիր չօգ գըտրարա միւնգասէմ պուլունմուշ իսէ տէ, պու սուրէթլէ միւթթահրա գալմըշ տրը։ Մէքթէպ մուալլիմլէրինին սայ ու վազիֆէսի, հիսսիեաթը միլլիենէնին թէվէսսիւնէ խասիմ ցմանեա պէղզի գալրէթ իթմէքտէն իպարէթ տիր։

ՄՈՒԱՀԷՏԼԷԹ

Խարիճի բօլիթիգա հագգընտա պիր վագթտան տէրու եապըլան սիեասի մէգալէլէրտէ, էքսէրիա իթթիֆագլարտան պահս օլունտուղու կիպի, տէվլէթլէր պէյնինտէ միւնագշա չու մուահէտաթ վէ մուգավէլաթը սիեասիէ հագգընտա, պաղը թաֆսիլաթ իթասը, գարիունումուզճա ֆայիտէտէն իսալի օլմաեաճաղը տէրքեար պուլունմաղլա, տէվլէթ Հասան Ֆէհմի քաշա հագրէթլէրինին «Թէլնիսի հուգուգու տիւէլ» նամ էսէրի ալիւէրինտէն միւգթէպէսէն պէր վէճհի աթի տէրճ ու նէշրինէ իպթիաար գըլընը։

Մուահէտէլէր եա հուգուգու թապիիէեէ վէ եա տատաթա միւսթէնիտէն պէյնէտտիւէլ ճարի օլան հուգուգ վէ վէզայիֆի մինթէգապիէեի ֆալի իլէ թասատիգ, վէ եա պաղը մերթէպէ թէվսի վէ եախօտ թահտիտ իլլէմէլէ պէրապէր, չու հուգուգ վէ վէզայիֆէ վաճիպ փիւլիճրա հիւքմիւնի վիրմէք մագսէտի իլէ, պիր վէ եա զիեատտ տէվլէթլէր արասընտա թաաթէ օլունան սէնէտաթ տրը։

Մուահէտաթա պաղէն մուգավէլաթ նամը տախի վէրիլիր իսէ տէ, էքսէրիա մուգավէլաթ, տէմիր եօլ վէ թէլեգրաֆ վէ բոսթա, մուգավէլէնամէլէրի կիպի, պէլինիպէ էհէմմիյէթի սահտուտ օլան սէնէտաթա տէնիպ, մէսաբիլի միւհիմմէյի տիւէլիեէեէ միւթէալլիգ սէնէտաթա մուահէտաթ իթլագ օլունուր։

Մուահէտաթ, միւթէալլիգ օլտուղու մէսայիլին թէնէվվիւիւ մէգլասէքսիյլէ, սիւէրի ասիտէեէ (միւթէգատիտ սուրէթլէրէ) գապիլի թագսիմ իսէ տէ, էն սօղրուսու չունլարը մուահէտաթը սիեասիէ իլէ մուահէտաթը մալիեէեէ թէֆրիգ իտէն թագսիմ տիր։

Մուահէտաթը սիեասիէ, տէվլէթլէրին միւնասէպաթը սիեասիէլէրիեէ միւթէալլիգ օլան մուահէտաթ, վէ մուահէտաթը մալիեէ, միւնասէպաթը սէնալիեէ վէ թիճճարիեէյի թանին իտէն մուգավէլաթ տրը։

Մուահէտաթը սիեասիէ պիր դաչ նէվ օլուպ, պունլարտան պիրի «մուահէտէյի թէէմինիեէ» տիր։ Մուահէտէյի թէէմինիեէ, պիր տէվլէթին քիթիգալընա, վէ եա հուգուգու հիւքմանիսինէ խարիճտէն պէր թասալլութ վուգուլինտէ, տիկէր պիր տէվլէթ թարաֆընտան մուավէնէթ իսթիէճկինէ տայիր թարաֆէյն պէյնինտէ ազ օլունան մուահէտէ տիր։

Պիր տէվլէթ չու եօլտա պէր մուահէտ իլէ տիկէր պիր հիւքիւմէթին հուգուգունու թէէմին իթտիկի հալտէ, եալընըզ վատը տէրէճէսինտէ իյգայի թէահհիւտէ մէճպուր օլուր, վէ պինաէն ալէյհ օհիւքիւմէթ ալէյհինտէ պիր թասալլութ վուգուլինտէ, միւճէրրէա մուավէնէթը մէվճուտէեի (վատ օլունմուշ) իճրա իթմէքլէ, մէսուլիյէթտէն պէրի գալըր։

Լաքին պիր տէվլէթ, տիկէր պիր հիւքիւմէթին խսթիգլալ վէ հուգուգու հիւքմանիսինի հէր հալտէ վէ հէր տիւշմանա գարշը թէէմին իթմիշ օլտըղը սա, չու թագտիրտէ օլ տէվլէթին վարղուվէթի իլէ թնը մուհաֆազա իթմէսի լազըմ կէլիր։

Պիր տէ «մուահէտէյի հիմանէթ» վար քի, պու տա մուահէտէյի թէէմինիեէ գապիլինտէն տիր, մուահէտէյի հիմանէթ, պիր տէվլէթ տիկէր պիր հիւքիւմէթի հիմանէ իլէ, հէր տիւշմանընա գարշը մուհաֆազա իլլէեէճէկինէ տայիր ագտ օլունան մուգահէտ տիր։

1815 թարիխինտէ իմզա օլունուպ, ճէզայիրի սէպաեը (եէտի առպար) Ինկիլթէրրանընն, վէ Գրագովիա ճիւմհուրիյէթինի, Ավսթրիա վէ Բրուսիա իլէ Ռուսիանընն հիմանէլէրի թահթընա վազիտէն մուահէտէլէր, իչթէ չու նէվ մուահէտէլէրտէն տիր։ Ցէվէթի համիեէ էքսէրիա տէվլէթի մահմիեէ (հիմանէ օլունմուշ) մէմալիքինտէ ասքէր իգամէ իթմէք սէլահիյէթէինի հայիզ օլուր, վէ կէրչի պու կիպի սէլահիյէթ մուգատտէմլէրի իտարէյի մահալլիեէնին թէշվիշնի իսթիլզամ իտէր իտի իսէ տէ, զէմանընմզատա չու եօլտա հիմանէ մուահէտէլէրի, տէվլէթի մահմիեէնին իսթիգլալ վէ մուսթաքիլիեէթը իտարէսինէ խալէլ կէթիրմէզ։

Մուահէտէեի թէէմինիյէ նէվինտէն, պիր տէ «պի թարաֆլըղ» մուահէտէսի վար տրը։

Պի թարաֆլըղ մուահէտէսի, պաղը տէվլէթլէրին, տիկէր պիր տէվլէթի պի թարաֆ թանընմաղա զարար վէրմիշ, վէ օ տէվլէթին պի թարաֆլըղը մէրի թութուլաճաղընը թէահհիւտ իլլէմիշ օլտուգլարընը միւթէզամին օլուր։

Պի թարաֆլըղ մուահէտէսի իլէ հիմանէթ մուահէտէսի պէյնինտէ, չու ֆարգ վար քի, մուահէտէյի հիմանէթտէն թէրէթթիպ իտէն վազիֆէ, եալընըզ պիր տէվլէթէ բահի, վէ ֆալ պու քի պի թարաֆլըղ մուահէտէսինտէն թէվէլլիտ իլլէեէն վազիֆէ, միւթէատտիտ տէվլէթլէրէ այիտ օլուր, պիր տէ տէվլէթի մահմիեէէ մուահէտէյի հիմանէթտէն պաղը վէզայիֆ թէրէթթիպ իթտիկի հալտէ, պի թարաֆ թութուլան տէվլէթէ, պի թարաֆլըղ մուահէ-

---

ԹԼՖՐԻԳԱ (77)

ԹԱՄԱՔԵԱՐԼԸԳ

ՄԻԼԻՈՆԱՏԱՏ ԴՈՒՐԱԼԱՐԸ ՕԼԱՆԱՄ

Օ ինքրատա միւգ արապանա բաքիպ օլտու, վէ արապանին գարշը թարաֆընտա օթուդրտու։ Կէօրինիւյտէ տիւգ, բէք զիգըյմէթ բրրյանթալարը օլան վէ հէլունէվի ալթուն վէ կիւմիւշ մատէնէլէրի պուլունան պու կէնճ գատրնին թարիզ վէ իսթիհզալարընա ածքան խրիսթիէանլարա մախսուս պիր սապլ իլէ թէհամիւլ էթմէքտէ իսի։ անճագ ադրա սրբա կիզլիճէ մամանիէյհանա եան եան պագրպ, տուտագլարընը սըզմասընտան, քէնտիսինին ատավէթ վէ ինթիգամը չախպիսի անլաշըլմագտա իսի։ Ուչաղը էմր թալէպ իթտիքտէ, Մ. տը Ռիանգուր տէտի։

—Սէն – Ռամոն օթէլինէ։

—Ավֆ խտերսինիզ տիւգ հազր։, – ճէվապ պիրտի խրտմէթքեարը, – Սէն-Ռամոն օթէլին նէ՞րէտէ օլտուղունու պիլմէմ,

—Գուր-լա-Ռէն նիհահէթինտէ, –տէ. տի Ռիանգուր-Ժան-Կուժօն մահալլէսի ճիհէթինտէ։

—Ցիւգ հազր։ պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու ինշաաթընտա չալըշըլմագտա օլան օթէլ իչի՞ն մի տիեօրսունուզ։

—Էվվէթ իչթէ օրաեա պիղի կէօթիր։

—Խրտմէթքեար արապանին գաբկուսունու գաբաատը, արապաճրեա լազըմ կէլէն թալիմաթը վէրտի, վէ արապաճը նէնիտէն լաղրը վէ զայիֆ պէկիրլէրի գամըյամաղա պաշլատը։ Լանտո մէշհուրը Սէն-Ռամոն թարիգինտէ պուլունան Գուր-լա-Ռէնէ տօղրու եօլա չըգտը։

ԺԷ

Մ. տը Ռիանգուրուն աղրը լանտոսու օլ տէրէճէ ահէսթէ կիթմէքտէ իսի քի Գուր-լա-Ռէնէ միւվասէլէթ օլունտուգտա, արապանին կիթմէքտէ օլտուղու եօլու թաագիպ իսէն պիր եաեա եօլճու, արապա իլէ պէրապէր եիւրիւէպիլմէքտէ իսի։

Խութիւ Կպաշը տէօքիւք օլան չու եօլճու, տէյնէկինէ տաեանարագ, միւշքիլաթլա եիւրիւեէպիլմէքտէ իսի, ուզուն սագալը, սաչ վէ իրի դաչարը կիպի ագ բագ օլուպ, իսթիեարլըղը հասէպիյլէ պուրուչմուշ օլան եիւզիւնիւն գարալըղը, քէնտիսինի միւսինն պիր Հապէշիեէ պէնգէթմէքտէ իսի։

Մէրգում Դուր-լա-Ռէն սօգաղը օրթասընա գատար Մ. տը Ռիանգուրուն լանտոսու իլէ պիր հիզատա պիր սիւրթատա իլէրուլէեիպ, լանտո Սէն-Ռամն օթէլինէ տօղրու իլէրուլէմէքտէ օլան արապալարընն եօլունու թուրթմաղա մէճպուր օլմուշ տրը։

Իսթիեար Հապէշի, օ արատա Մ. տը Ռիանգուրուն արապագընն էօնիէնէ կէչէրէք, իլէրուեէ տօղրու կիտիպ, պիր թագըմ արապալարտան կէչիլէճէք եօլ պուլունմաեան վէ ըէնկեարէնկ ֆէնէրլէրլէ լեմէաբաշ վէ չեօլեատար օլմագտա պուլունան, աղաճլըղ պիր թարիգէ տախիլ օլտու։

Հէր նէ գատար միւսինն Հապէշի զաեէթ էնտիշնաք պիր հալտէ կէօրիւնիեօր իսի իսէ տէ, հէման նուր իչինտէ օլան չու թարիգէ մէտիսալ մագամընտա օլան բարմագլըղ գուրպինտէ, պիր չօգ գալաղալըղ թէճէմմիւ իմմիշ օլտուղունու կէօրիւնճէ, մէրագէ տիւշմէքտէն քէնտինի ալամաար։

—Էֆէնտի օրատա նէնէ՞ պագըեօրլար, տէեէպիլի՞ըմիսինիզ։

—Սէյրճիլէրտէն պիրի պուլունան մուխթասաը, մէշհուր Սէն-Ռամն օթէլինին բէսմի քիչանընտա հազրը պուլունմագ իւզրէ կէլմիշ օլան տավէթիլէրէ պագըրմագտա օլտուղունու սէօյլէյէտի։

—Սէն-Ռամո՞ն մու, – տէտի իսթիեար միւթէաճճիպ պիր սուրէթտէ վէ քէնտու քէնտուեէ սէօյլէնէրէք – պուբէք զարիպ վէ ճաչիպ տիր։

Պատէհու իսթիեար չէօյլէճէ իլավէ իթտի։

—Սէն-Ռամն օթէլինէ՞ տիր էֆէնտի։

—Վալլահի պէն տէ պիլմէմ, ալէմին սէքիզինճի պիր միւճիզէսի տիր տէնիզեօր, հէման 5 սէնէտէն պէրու օրատա չալըշըրեօր, իչթէ ամէլինաթ հէնուզ խիթամ պուլմուշ օլմալա, պու կիւն օրատա միւքէմմել պիր զիեաֆէթ քէշիտէ օլունմագտա տրը։

—Պոչ օթէլ քիմին տիր էֆէնտի։

—Մէյլեօնլար սահիպի պիր կէնճին տիր տէնիլիեօր, զալիպա օթէլ սահիպի ինչերիսինտէ պիրլ թագըմ չայիտ մեսարիֆաթ իթմիշ տիր։

—Պու միլիոնէրին խամի նէ՞ տիր։

—Զանընմաա Սէնթ-Արէմ վէ եախօտ Սէնթ-էրէմ տիր։

տեղինատեն, ասլաեը հիշ պիկ վագիրե թերեթթիւպիյլեմեզ։ Մեսքէա պիգ հիմ լե էվիորա Ռուսէլի մուազզամայը պէյ-նինտե ագտ օլունան մահէտանթ իլե։ Զուիցերիա հիւքիւմաթը միւհթէմիասը վե Պէլճիգա վե Եունան տէվլեթլերինեն թէահհիւտ օլունան պի թարաֆլարը լարը իշթէ պու գապիթոնեն տիր։

Նուպնէվ պիթարաֆլարդ մզահէտելերինատեն մատտա, տիկեր պիր նէվ պիթարաֆլարդ մուահէտէսի յոահա վարքի, օ տա իքի տէվլեթ արասընտա աչրլան մուհարէպետե պի թարաֆ գալմագ իսթէնէն տէվլեթլերին հուգուգունու, վե տիւէլի մուհարիպենին (հարպ իտեն տէվլեթլեր) անլերէ գարշը ծլան վեզարիֆինի թաեին իտէն մուահէտե տիր։

Մուահէտամը սիւասիեէտեն պիրիտե, մանահէտէյի իթթիֆագիեէ տիր, մուահէտէյի իթթիֆագիեէ, եէքտիկերինի մուհաֆիզան իթմէք, վե նախատ իքիսի պիրտեն պիր ապուլ (ֆիւշմեն) միչթերեք լուզերինե հիմոզմ իյլեմէք մագսէտի իլե իքի վե եա զիեատե տէվլեթլեր արասընտա ագտ օլունան մուահէտե տիր։

Իթթիֆագ, ընդհանէվ օլուպ, պիրինե թէճամուզի վե ուիկերինե թէտաֆիի ուէնիր։ Իթթիֆագը թէճամուզի պազեն մուայեեն պիր տէվլեթ այէյինե միչթերեբեն իլանը հարպ իթմէք, վէ պանդեն տիւշմեն վե զեման թահրին օ-լունմադսըզը, թարաֆեյն ագրատեյնատեն պիրինին կիրիշէնկի պիրճիմէ մուհարեպաթա միչարեքեթ իյլեմէք իլդիրե ագտ օլունտը։

Իթթիֆագը թէտաֆիյի, թարաֆեյն ագրատեյնին պագա վե իսթիզալը թէտմին իյլեմէք մագսատիրե ագտ իսթիզալը, վե ագտ օլունա կելեն մուահէտաթը իթթիֆագիեե էքսերիա հէմ թէճամուզի վե հէմ տե թէտաֆիի օ-ղուր։

Օ եոլտա չիմտիեե դատար ագտ օ-լունան մուահէտաթը իթթիֆագիեեէնեն էն մէշհուրու 1815 մէնեէսինտե Բարիստե Ավսթրիա վե Ռուսիա իմբերաթորլարը իլե Բրուսիա գրալը արասընտա ագտ օլունուպ, պատէհու պիլճիմե էվմօրա հիւքմոնաքլարը թարաֆընտան գապրել օլունան, վե իթթիֆագը մուգատտես նամը իլե մաարուֆ օլան իթթիֆագ մուահէտէսի տիր։

Տիկեր պիր պէնտ իլե ատ մուահէտաթը սայիրե հադգընտա թաֆսիլաթ վէրիլէճէք տիր։

ՄՈՒՀԱՔԷՄԷ

(648 2ԹՎԻ ՆԻՍԱՆԻ ԳԻՇԵՐ Ա ԻՍԿՍ)

Շահիտ Հիւսէյնին Հիւսնի էֆ. պէր վէճհի աթի չէհատեթատ պուլունտու։

Հիւսնի էֆ. — Տիկրսպանտէթ մալիեե միքէթթիչի պուլունտուղում դէման, մուհասէպէճի Քեամիլ էֆ.նին օտասընտա օթուրուր իքէն, Շէվգի էֆ. իշերիեե կիրիպ պէնի կէօրիւնճէ, թասֆիեե թահվիլաթը մուամէլէսինեե տայիր մալիմաթըմ օլտուղու ճիհէթլե, պու սերկինին հավի օյտուղու բարա, թասֆիեէ՞մի նագրա մը տէեու սօրտու, պէնտե մէճլիսի մալիեե ալէյիսի Իպրահիմ էֆ. նէզտինտե պու պապատ մուգարերաթի վար տիր տէսիմ, պուտան զիեատե մալիմաթըմ եօգ. տուր։

— Ռէյիս. — Պէօյլէ՞մի օլտա Շէվգի էֆէնտի։

— Շէվգի. — Էվվէթ։

Մաշլեեէտ չէք քեաթիպի մուավինի օլտուղունու, վե 24 եաշընտա պուլունտուղունու սէօյլէնէն, Ասիթանէլի Հոմէր Լութֆի էֆէնին տաէի եէմին րէսմի իճրա գըլընարագ, իսթիմա իտիլտիքտե, միւմէյիզ Զիւհտի պէյ քէնտինի եանընա չաղըրարագ։ Իյրատա վե մասրաֆ տէֆթէրլինի իսթէմէքլե կէօթիւրտիկինտե, Գուրճինին հիմատըլը աշաղըրարագ 500,000 ղուրուշլուգ պիր, 200 պին ղուրուշլուգ տիկեր պիր, իր 2 գալէմ հիսապընը կէչիրթմէսի իւզերինէ, սերկինին չէքինի եազըրընը, վե լէտել սիւալ պիր պանդ ալանը իմիշլեատ, հանիր պանդըն օյտուղունու պիլէմէտիկինի, վէ Գուրճինին վերէճէկինէ մընդատար օյտուղու սօրուլտուգտա, 13 պին ղուրուշ բարա թէսլիմինտեն, հիսապըն ֆաղլա Կէլտիկինի, վե Շէվգի էֆ. հադգընա պիր մալիմաթը օլուպ օյմատըգը իսթիֆսար իտիլտիքտե օյմատըգընը, վե սերկինին աղդասընտան թաագիպ իտեր քիմսէյի կէօրմէտիկինի տերմիեան իյլէմի։

Շահիալերտեն Նազիք էֆէնին վէֆաթ իթթիկի տերմիեան օյանտուգտան սօնրա, տիկեր չահիտ Մալիեե մուհասէպէյի ըմմիմիեե նագտ քեաթիպի մուավինի օլազուղունու, վե 45 եաշընտա պուլունտուղունու սէօյլէնէն Հադգը էֆ. մէլգասէմ իսթիմա օլունտուղտա, 302 սէնէսի նիհանէթինտե խազինէճէ իճրա օլունան թէշքիլաթտա նագտ քեաթիպի մուավինիկինե վե սօնրատան Զիւհտի էֆ.նին եէրինե միւմէյիզ մուավինի թաեին օլունմազլա, իրատ վե մասրաֆ սուրէթի իլե իճրա օլունան մուամելաթըն չէքինի թանզիմ իթմէք սուրէթի իլե։ Գուրճինին չէքի տաէի քէնտի եաղըսը օլտուղունու, վե մահէղա պէօրլե չէք կէլտիքճէ Զիւհտի պէյտեն ալմըգը թաբիի վեճհլե եազար օլտուղունատան, պունուտա օ թարիֆի մդճիպենճէ եազարդը զանը զալիկինտե պուլանտուղունու, վե չէքին մըգտարը կամթրինտա օյմատըգը կիպի դալապալըգ միանտիպէթի իլե թասդիպ իտեն պուլունտուպ նդուլունմատըգընը պիլէմէտիկինի պէնան իյլէտի։

Շէվգի. — Զէք հադգընտա չահիտին իֆատէսի դարըյը, չէք պիրի իրատ վե պիրի մասրաֆ իշին հադգընը, պունտան եվվելքի չահիտ սուրէթատեն թէնզիլ օլունանագ բարանը տալընտըգընա տայիր սէնէտի, վե պու չահիտտե իրատ գայտ օլունտուղունա տայիր վէրդնէտե դալանագ չէքի եազար, պոդ էֆէնտի պունու եազմըշ քիմէ վերմիշ։

Ռէյիս. — Պիլմէզօր։

Սուպհի պէյ. — Պու մագսատը քիմ տրմիշ իսէ, ինչեն նիհանէթինի պիլեն պիր ատէմ տրմէք տիր, ինչմէեօր օյմագ։

Ռէյիս. — Տուրուն պագալըմ։

Տիկեր չահիտ մէճլիսը Մալիեե քէթէպէսինտեն 32 եաշընտա Շեքտրալը Իզզէթ էֆ. մաելգասէմ իսթիկամ իտիլտիքտե, դալէմդե պուլունտուղու սրրատա, Շէվգի էֆ. կելիպ թասֆիեե թահվիլաթը իլե թէեատրեսի լաղըմ կէլեն տուեունա տայիր էվրադ ծրմաղլա պէրապէր, մրմէյիզ Իզզէթ պէյէ միւրաճաաթլա էվրադը թէթդիդ ելլէմէք իչդրեե յանթէսլիկի ճիհէթլե, քէնտիսինե վերիլեն էմրե մէպնի, էվրադը մանթիգպէեի վերմիշ, վե աբատանէկիւն կէչերեք ունտթմուշ օյտուրու հալտե, ռէյիս պէյին քէնտիսինի չաղըրարագ էվրադն կէրեք այնմատըգընը սէօյլէմէլե պերապէր, ախիրեն Յակոբ բաշա հադր. զեմանընտա միւչարիէյէ ստաղըրըպ, քէյֆիյեէթի սորուղունատա, պուրատա սէնցլէտիկի կիպի սէօյլէնիկինի պէնան իյլէմէլե։

Շէվգի. — Էվրադը ալտրըրմըն սէպէպինի էվվելճե արդ էթմիշ խանմ էվրադը մանթիգպէճի էֆէնտիեե վերտիմ, օ տա Զիւհտի էֆ.եե վերմիշ, պէն տէ օ սըրատա պիւտճէ գօմիպիանունա մէճմուր օլմադումտան, մուախխէրեն արատիմ պոչիպ իտե իթտիմ։

Սուպհի պէյ. — Մալիւս տիր քի հեր վեճմուր քէնտիսինե վերիլեն էվրադը ամիրինին էմրի իլե վերէպիլիր, Շէվգի էֆ.կե դիճեմիպէօթիւրէճէկիմ տեեի չահիտճէն իսթէմիշ։

Ռէյիս. — (չահիտեն) Շէվգի էֆ. նէ՞ տէտի։

Շահիտ. — Մրճրատաաթ օլունանագ տէտի։

Ռէյիս. — Վերիլտիկինին էմանալի վա՞ր մը տըր։

Շահիտ. — Ո զեմանա դատար էմանալի եօգ տուր։

Տիկեր չահիտ մուհասէպաթը ուսուսիեե քիթապէթի մուավինի օյտուղունու, վե 27 եաշընտա պուլունտուղունու սէօյլէնէն Ռէֆիֆէթ էֆ. տախի մաելգասէմ իսթիմա իտիլտիքտե, ադշամա եազընը կէթիրիլէն սերկիեի Լութֆի էֆ.նին էլինտե եազարքէն կէօրմիշ, վե մուախխարէն ջէնտիսինէ կէօթիւրմէլերի իլե եէվմիեեէ դայտ իտերքէք, սահիպի մէյտանտա օյմատըգընտան, երինե Լութֆի էֆ.նե իֆատե իթմիշ իտուկինի պէեան իյլէմէքլե, միւտտայիի ումումի պէյին թալեպի իլե, դաչ գաչբուշլուգ սերկի օյտուղու սօրուլտուգտա, Գուրճի հիսապընա իրի դալէմի հավի իսէ տէ, մրգտարընը պիլէմէտիկի, վե տիկեր չահիտ պուեունու ումումինե միւթէֆէրրիդա քեթէպէնինտեն օյաչուղունու, վէ 45 եաշընտա պուլունտուղունու սէօյլէնէն Ռիզա էֆ. իպնի Մէհէմմէտ տախի, մէհմուրլյեթի թէպեաիլ իթմեսինե մէպնի, ելինտէքի էվրադը իպրազ իթմիշ իսէ տէ, էվրադը մէղքիրե միանընտա սէրկի պուլունտուղունու, վե տիկեր չահիտ Մալիեե թաշրա մաաշաթ քեաթիպի մուավինի օյտուղունու, վէ 52 եաշընտա պուլունտուղունու սէօյլէնէն տիկեր Ռիզա էֆ. տախի, Էմիրնե քեաթիպի մուավինի պուլունտուղու զէման, աշաղըքի օտաեա էնտիքլերինի, վե քէնտիսինին պագտըգը իշին, մէհմուրլին իլե մասաշաթը զաթիեեեե տայիր իտուկինի տերմիեան իյլէմէքլե, միւտտայիի ումումի պէյին թալեպի իլե, զիմմէթտէքի իմզա քէնտիսինին օյտուղ օյմատըգը սօրուլտուգտա, քէնտիսինե կէօսթերմիշլեր իսէ տէ, իմզասը օյմատըգընը ռիֆֆեգասը իլե իսպաթ իթտիկինի իֆատե ուպեեան իյլէմէքլե,

Ռէյիս. — Եերինտե նէ՞ վարմշտա սիլինմիշ։

Շահիտ. — Օրասընա ոնիդդաթ իթմէտիմ։

Ռէյիս. — Քի՞մին իմզասընա պէնդեեօր։

Շահիտ. — Պիլմէմ

Սուպհի պէյ. — Պու տէֆթէրդէքիհ-քէմէեե կէթիրիլմէմիշ, պէլքի կէօրսե իմզասը պիլե պիլիր։

Ռէյիս. — Կէթիրիլէճէք,

Ազատէն Համտի էֆ. — Շէվգի էֆ.եե, Տէմինճէք էտիրնե քօլիցասը իշին, մէհմուրին տէֆթէրտարլարտան բարա ալըրլար, իլմ ու խապէր էշօնտերիրլէր, սօնրա մուամէլէյի մահսուպլեեսի իճրա օլունուր ատեօր իտինիզ, հալ պու քի թէսլիմի վէնտե օյունմուշտուր տեեի բօլիցանընն արդանընա եազմըշընը, դապլ էլ մահսուպ պէօյլե պիր շէյ եազըլապիլիր մի։

Շէվգի էֆ. — Էմանի՞լ վար տիր։

Համտի էֆ. — Պէօյլե կյրատ վէ մասրաֆ օյունմասը հա՞նկի էմրե միւոթէնիտ տիր։

Շէվգի էֆ. — Մուհասէպճի էֆ. միւսատտե իտեր, էմանալի չօգ տուր։

Համտի էֆ. — Տիմէք էմրե միւոթէնիտ տէկիլ։

Շէվգի էֆ. — Խայր։

Սուպհի պէյ. — Միւվէքքիլիմ էմանալի ատիտէսինի իսպաթ իտեր։

Պու սրրատա Մալիեե վէքիլի Օհանէս էֆ. Շէվգի էֆ.նին մէօհրիս հադգընա պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէսի իզզերինէ, Սուպհի պէյ պու պապատ խիթապ հադգը օյմատըգընը մէօյլէմիշ, վէ միւտտայիի ումումի պէյ տախի, հալ օյունմադ իսթէտիկի նօգթա իշթէ պու օյուպ, անճադ մահքէմէնին տէվինճէք վիրտիկի գարարտա, հէր նէ դատար նէթիճէյի թաճիզ գարարը ալունտուղու պէեան իսթիմիշ իսէ տէ, պու գարար հուգուգու չախսիեեէնին քէյֆիյեէթ վէ քէմիյեթինե տայիր օլուպ, եօղսա միւտտայիի չախսիլիք սըզ-ֆէթընընն պու գարարտա թէզամիեն իտեպիլեճէկինի տերմիեան իյլէտի։

Իսթիմա օլունանագ պիր գաչ չահիտ տահա գալմըշ իսէ տէ, վագըթ կէճիրմիշ օյմասընա մէպնի, տէվամը մահքէմէ գապել կէօրիլէմէտիկինէն, իրմալի մահքէմէ եաղըլտըը վէճէրլէ, էօնիմիզտէքի չարշէնպիհ կիւնիւնե թաալիգ օլունմուշ տուր։

ՄԷՐԵԱԹԻՊ

ՊԱԼԸՔԷՍԻՐՑԷՆ

Ատալէթ բիաեէթէն, շու. աթիտէքի ճէվապնամէնին սրրգ ճէվապա տաեիր օյան ճիւմլեերինի ղերճ ցբ պէեան իտէրիզ։

. . . Խմբագիր,

Պատուական օրաթերթիդ 6463-64 թիւերուն մէջ, Տէր Խոսրով քահանայ ստորագրութեամբ «ուղղորութիւն մը Թըրակիա Պանտրմա և Պալըքէսիր» վերնագրով յօդուած մը կարդացի։

Կը ցաւի Տէր հայրը ժողովոց և վարժարանաց չգոյութեան, բայց անմիջապէս ուշադրելով, գոյութիւնին կը խոստովանի, սակայն «անկերպարան են» կըսէ անշուշտ եթէ քիչ մը ալ մտածէր, պիտի յիշէր թէ՝ երկու ժողովոց (ընդհ. և Գաղ.) դումարման մէջ նոյն ինքն ալ ներկայ էր, իբրև ունկնդիր։

Իսկ՝ դպրոցաց մասին չեմք մեղադրեր զինքն, քանզի և ոչ միոյն այցելած է։

Ուղղիր Տէր հայրն՝ կը յայտնէ նաև Պալըքէսիրի ժողովրդոց և ժողովականաց մէջ տիրած հակառակութիւն մը, որուն սկիզբն կուտայ Տէր Ադամի վախճանումը, և կը յարէ թէ՝ «ոչ հաչիւ տուող կայ և ոչ առնող»։

Առ այս ևս կը դարմանամք, և կը տիպտիպիմք բնականաբար հարցնել թէ՝ ինչպէս որ ինք վերը ըսած է, քանի որ ժողովք չկայ, ժողովրդական կարծեցեալ հակառակութիւնը որո՞ւ հետ է, ըսել է որ ժողովք կայ, եթէ ժողովք կայ, ապա հաչուոց հսկող մարմին մ՚ալ կայ։ Ուստի Տէր հայրը պէտք է որոշէ թէ՝ իւր այս երկու յայտարարութեանց ճշմարիտը ո՞րն է, ժողովոց չգոյութիւնը թէ «հակառակութիւնը»։

Կը շարունակէ Տէր ուղղորն յայտնել, շինուելու ձեռնարկուած դպրոցի կիսկատար մնալն։

Պալըքէսիրցին նաև կը մանակցի հայ այցելուոց, և իւր տխուր տպաւորութենէն աւելի կը վշտանայ, տեսնելով որ՝ իւր նեղկայութենէն ոչինչ օգտած է . . .։

Առ այժմ իւր վերջին խօսքերն, որք՝ ճշմարտութենէ զատ հեռի կերևին, չեմք ուզեր քննադատել, այլ միայն կը տիպցընեմք որ՝ եկեղեցականի մը խէրքէք պատիւ չի բերեր լինել աշառու և մարդահաճոյ։

ԿԱՄՍԱՐԱԿԱՆ

27 յունիս 1891
Պալըքէսիր

* * *

ԷՏԻՐՆԷՏԷՆ

. . . Խմբագիր

Ազգօգուտ թերթիդ 6474 թուոյն մէջ յօդուած մը երեւցաւ ի մասին քաղաքիս Թրգոմ. վարժարանի անբարեկարգ վիճակին և նորին կանոնաւորմանն հրաւէր կը կարդար Մեծ. յօդուածագիրն։

Յօդուածոյն զարուեստութիւնն յօդուածագրին թշնամական ոգւոյն արգասիքն ըլլալն ի քաղաքիս ամեն լուրջ խորհողաց առջեւ ակներեւ իսկ է, վասնորոյ փոխանակ կարեւորութիւն տալու, այսու միայն կը շատանամ թէ թաղս իւր լաչախոհ թաղխորհուրդն և վարժարանս իւր ողջամիտ հոգաբարձութիւնն ունենալովն գանդերձ գաւառիս Ուսումնական Խորհրդոյ պաշտօնն ալ Գաւառ. Վարչութեան Պատկ. Բռաղաքական ժողովն ստանձնած է. և սորա իսկ խոհոյն և ուսումնասէրն անձերէ բաղդացեալ ընտրովն գրեթէ անհնար է. մինչեւ

[illegible] վիճակը կնդրանատելոյն մէջ սոյնպիսի կարեւոր մի նախակրթարանի, (ըստ ցընորիցն ակծ. յօդուածագրին) անբարեկարգ վիճակն դոյութիւնն և յարատեւութիւնն։

Եթէ լոկ ուսումնասիրական ոգւով և իբրը նախապշճանդիր Ազգային մանկուցոյն յառաջադիմութեան (Լեծ. յօդուածագրին հրաւէր կը կարդայ ի բարեկարգութիւն, յայնժամ պարտի իւր անունն չ'աքօղել ընդ ասողանչաւ և յայտ համարձակ պահանջել իրք ազգային անհատ նախակրթարանիս ներքին վիճակի մասին հարկ եղած տեղեկութիւններն, զորս կը խոստանայ իրեն։

Տեսուչ Թորգոմ. Երկ. Նախակր.
ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ԲՀՆ. ՅԷՍԼԵԱՆ

27 յունիս 1891

Միւէլլիֆ,

Պու կիւնլէրտէ Նիւ-Եօրգտան ալարզրմ պիր մէքթուպա նէզարէն, միլլէթիմիզտէն Տօղթէօր Ե. Արշակունի էֆ. պունտան չէնտ մահ ադտէմ, Միւճթեմիայի Ամէրիղանըն Ֆիլատէլֆիա շէհրինտէ, Հահնեման մէտիքալ Գոլէճ նամ Հոմիօբաթիք մէքթէպի թրպպիրէէսինտէ թահսիլի իլմ, վէ պիր իմթիհան պիրինճի տէրէճէ միւքեաֆաթը ալարագ տան սոնրա, պէյնիւք պիր չէրէֆլէ տիրօմունու ալմըշ ամը։

Լէֆէնտիյի միւմայիլէյհ, թահսիլի իլմ իյլէտիքտէն սոնրա, պիր զէման տախի խասթախանէտէ ֆինլէն, իճրայի ամէլեաթ լիթմէք աքզուսու իլէ, իքինճի տէֆա օլարագ, խասթախանէ հէյեթի հուզուրունտա (6-8 թէճրիւպէքեար թաղիպլէրտէն միւրէքքէպ) պիր իմթիհան վիրիպ, Հահնեման Հոմիօբաթիք խասթախանէսինէ տախիլի թաղիպնասպ ու թաեին գըլընմըշ ամը։

Հալ պու քի, այնի վազըթտա Նիւ-Եօրք էֆեալէթի տախիլինտէ «Ուօրտս Ամյէնտ» նամ խասթախանէ իչին տախի, պիր տախիլի թաղիպին լիզուսի կէօրիւնմիշ օլուղունտան, տիկէր 10 կէնճ թաղիպլէր, օ մահէլլէ միւրաճաաթ իթմինլէր իսէ տէ, միւմայիլէյհ տօղթէօր Արշակունի էֆ. պաղը տօսթլարընտան թէշվիգէն կ՝ պուլունտուղու խասթախանէ նէզարէթինէ իսթիֆասընը վիրէրէք, «Ուօրտս Ամյէնտ» Հոսբիթալ տախիլի թաղիպլիկինէ թաեին օլունմասընը թալէպ, վէ իմթիհան օլունմաղը իսթիտա իտիպ, տիկէր միւսթէտիեաթտան պուլունան 10 ագրանլէրինէ թէգատիւմ իտէրէք, հէյեթի թէֆթիշիյեէի մէմուն գելմասը իլէ, տախիլի թաղիպ նասպ ու թաեին գըլընմըշ ամը։ Մէլլէթիմիզտէն տօղթէօր Արշակունի էֆէնտինին չու ֆիւթուհաթը, վէ Ամէրիգալը ագրանլարընա զալէպլէ իթմէսի, կէրչի ազ չան ու չէրէֆ կէթիրիր պիր մատտէ օլմաերպ, հէր հալտէ քէնտիսինի մէսէրրէթէ թէպրիք իտէրքի։

Միւէլլիֆ, պալատէ զիքր օլունան «Ուօրտս Ամյէնտ Հոսբիթալ» Միւճթեմիայի Ամէրիգատէ, վէ պէլքի պիւթիւն Էվրօբատէ պուլունան խասթախանէլերին էն ճէսիմի տիր տիսէք եանըլմըշ օլմաերզ։

Պու ճէսիմ խասթախանէ իչին սէնէվի պիր գաչ էրիզ պին թալէուլէր սարֆ օլունմադտէ օլուպ, պինլէրճէ պիչարէ խասթալար թէտավի օլունմադտա տըրլար։ Էպնեյէ իսէ էհալի թարաֆընտան ինչա օլունուպ խտարէսի Նիւ-Եօրք էհալիսի թահսիրը խտարէսինտէ տիր։ Խասթախանէ ագտեմճէ Ֆրէնսիզ Ֆրանսիսքօ թաղիպլէրին հիւքմի փտարէսինտէ օրուպ, ոչ ուսուլ իւզրէ խասթեկեան թէտավի օլունմադտա իտիլեր։

Հոմիօբաթիք թաղիպլէր իսէ, օ ճիվարտա պիր քիւչիւք էպնիեէտէ պիչարէկեանը թէտավի իմթմէկէ պաշլաերպ, էհալի հէր իքի ուսուլու թէտավինին եէքտիկէրինտէն նէ՞ տերէճէ ֆէրգինի ըէգապէթլէ կէօրտիկինտէն, պունտան 17 սէնէ ագտեմ, Ամէրօբաթիք թաղիպլէրին էտարէսինտէն ալբպ Հոմիօբաթիք թաղիպլէրէ թէվտի իլէտիլեր, իշթէ պու ճէսիմ խասթախանէտէ 800 եաթաք պուլունուպ, տախիլի խասթալարը անտէ թէտավի օլունմադտէ տիր։ Ապտէմճէ պիր խասթանընն մուալիճէսի իչիւն 40 դուրուշ մասարիֆ օլունմադտա իքէն, չիմտի իսէ, եալընըզ 10 դրշ. քեաֆի օլուպ, հէման եիւզտէ սէքիզ վէֆիեաթ եէրինէ, չիմտի եիւզտէ 4-5է թէնզիլ օլունմուշ տուր։

Իշթէ միլլէթիմիզտէն Տօղթէօր Արշակունի էֆ. պու ճէսիմ խասթախանէնին տախիլի թաղիպի նասպ ու թաեին գըլընմըշ տըր։

Տ. Ճ. ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ

ՏԱԹԻԼԻԵՆ

Եաղտըղըմըզ վէճհլէ, Տարիլաճէզ մէնֆաաթընա օլարագ թէրթիպ օլունան սէրկի, տիւն սապահ ըէսմէն քիւչատ օլունմուշ տուր։

Սէրկի մահէլլի Օսմանը սանճագլարը վէ Թուզլայի զարրա իլէ միւքէմմէլ սուրէթտէ ասնասրլմըշ տըր։

Թէզեին օլունան էշեա միեանընտա պէօյիւք մէվգբերը իհրազ իտէն Պուրսաքեարի համմամ թագըմլարը վէ էօրթիւլերի իլէ, իրէքտէն մաամուլ եաթագ վէ չարշաֆլար վէ սայիրէ օլուպ, Քիւրտիսթան վէ Ճճէմ խալըլարը իլէ Քէօթահեա մամուլաթընտան զարիֆ Սագսօնիա թագըմլարը, վէ նարկիլէ վէ չուպուգ լիւլէլերի վէ սիկարա թագըմլարը վէ սիմքէչանէ մաամուլաթընտան էնվայի սըրմա վէ ֆօրմալար վէ սայիր կէօնակէօն ասարը ամիդայի օսմանլէէ վազ ու թէշհիր օլունմուշ տուր։ Հէր ճինս էշեանըն նիւմէրօ վէ ֆիեաթը տախի պիրէր եաֆթա իլէ էշեալարա բապթ ու թասլիգ օլունմուշ տուր։

Թէշրիֆաթը սմմումիեէ նազըրը Միւնիր բաշա հազր. տիւն սէրկի տայիրէսինէ թէշրիֆլէ, մուամէլաթը ճարիւէեի թէֆթիշ վէ պիր իքի սաաթ արամ իլմիշ տիր։

Տիւն սէրկիէ բէք չօղ զիեարէթճի կիլմիշ վէ պաղը էշեալար սաթըն ալմըշար տըր։

Էսնաֆըն գուլանտըգլարը թարթը վէ մըդեասլարըն, մուաեէնէ օլունմադ իզրէ, սէրիան վէզն իտարէսինէ կէօթիւրմէլերի լազըմ կէլէնլէրէ էմր ու թէնպիհ օլունմուշ տուր։

Շէհր էմանէթինէ այնտ թուզլարուսումունուն իհալէսինտէն իսէ էմանէթէն իտարէսի նաֆի կէօրիւլմիկինտէն, օլ վէճհլէ իտարէսի գարարկիր օլմուշ տուր։

Պէլկրատտա թաղ ու նէշր օլունան «Տինօնի Լէսթ» նամ Սըրպ զազէթասընըն 19 մայիս 1891 թարիխլի նիւսխէսինտէ «Տէպրէտէն մէքթուպու մախսուս» իւնվանը մէգալէտէ, Տէպրէտէ վագը Մալաղարգա գարիյէսի Պիլալ Ճէլալէտտին, վէ Բամատիգա, իւչ նէֆէր Մալիսուրլա Քէժճէվէ վէ Բաշթանէ գարիեէլերինէ հիւճիւմ իտիպ, իչպու իքի գարիեէեի իհրաղ (եագմագ) վէ պիր չօղ հպվանաթ ախպ ու սիրգաթ իթտիքլերի, վէ Բաշա գարիյեէլի թահիր Գօչօ իլէ Բամա Իսլամ, օ ճիվարտա պուլունան Տօպրօնօֆճա վէ Տօպոգոնտօլ գարիյեէլերինէ կիտիպ, պիր թագըմ Խրիսթիեանգարըլարընը տարպ, վէ պաղըլարընը էսիր իտէրէք, պու քէօյլերտէն տախի, պիր խայլի հայվանաթ զասպ ու զարէթ իլէտիքլերի մագամը չիքանեէթտէ պէեան, վէ ասաքիրի Շահանէ հագդընտա զարագքեարանէ իտարէյի լիսան օլունարագ, գալ ու գալէմէ ալընմազ պաղը ֆըգրաթը սաֆիլանէ զիքր ու պէեան իտիտիկի ճիհէթլէ, Մոնտրը զազէթասը, պունուն ասլ ու էսասը օրմաերպ, սըրֆ արաճիֆտէն իպարէթ օլունուղունու տէյայիլի ատիտ իլէ իսպաթ ու իթեան իյլէմիշ տիր։

Իքի նէֆէր քիւչիւք գըզլարընն սուրէթի ճէպրիեէտէ ըզլարընա կէչմիշ, վէ միպէթա օլտուզու ֆրէնկի իլլէթինի ատ պիչարէլերէ սիրատէթի իթտիրմիշ օլան, Մայտօսլու տիւլկէր Նիդօլինին, 10 սէնէ միւտտէթլէ քիւրէկէ զօնուլմասընա տայիր, ճինատէթ մահքէմէսինտէն մուգատտէմա վէրիլէն հիւքմ, պու քէրրէ մահքէմէյի թէմիեիզտէն թաստիգ պույրուլմուշ տուր։

Գուրպան Պայրամընըն իրինճի կիւնիւ, Նիշան թաշընտա 22 եաշլարընտա պիր շախսը խապիս, պիր ազ սէրիօշ օլտուզու հալտէ, հէր նէ սէպէպէ մէպնի իսէ, 17-18 չաղլարընտա պիր կէնճի գամա իլէ ճէրհ իթմիշ, վէ պիչարէ տէլիգանլը ալարը զը եարէտէն միւթէէսիրէն վէ ֆաթ իթմիշ տիր։ Գաթիլին տերհալ Պէշիքթաշ զապըթա մէէմուրլուղու մարիֆէթիյլէ տերտէսթ իտիլիպ, խաթիճվալընտա, միւթէճասը օլտուղու ֆիլլի գաթլի իգրար իթմիշ օլտուղու խապէր այընմըշ տըր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖԱՅ

Բէյթրպուրգ 18 յուլիս. — Նիժնի Նովգորոտ վիլայէթի նահիեէլերի վէքիլէրինտէն միւրէքքէպ օլմագ իւզրէ, սուրէթի ֆէվգէլատտէ իճթիմա իտէն պիր գօմիսիօն, զիրաաթ սարֆ օլունմագ իւզրէ, 8,200,000 բուպլիւք պիր իսթիգրազ ագտը իչիւն հիւքիւմէթին միւսաատէսինի թալէպ գարար վէրմիշ տիր։

Բօմա 18. — Թէղրաֆ զազէթասընըն պէեանընճա, Ամֆրիդա վուգուաթընըն թահգիգի գըմիսընտա, Մասուաեա իզամ օլունան գօմիսիօն, վուգուաթը մէգքիւրէեէ տայիր օլան բիվաեաթըն միւպալէղատէն արի օլմասընը, վէ միւլպիմ Լիվրակինին, վէ օ վագըթ Մասուատա պուլունմուշ օլան ժէնէրալլարընն տախի մէսուլ պուլունտուղլարընը միւպէյյին պիր բաբօրթօ իթա իյլէմիշ տիր։

Բարիզ 17. — Մէճլիսի մէպուսան, Ալդաս-Լօրէն Բ-բէրն գանունունուն թաթպիգ ու իմրասը հագդընտա, Մ. Լօր թարաֆընտան տէրմիեան օլունաճաղը պէեան օլունան սիւալին, պիլա միւտտէթ թէէլիսի իչիւն, հիւքիւմէթ թարաֆընտան վուգու պուլան թալէպին գապուլինէ 103 բէյ-ե գարշը 319 բէյ իլէ գարար վէրմիշ տիր։

Բարիս 18. — Մէճլիսի մէպուսան. — Պիլիմիմէ վիւքէլա մէվգբէրինտէ պուլունմագտա տըրլար, սամիունա մախսուս օլան մահէլլէր խալգ իլէ տօլմուշ տուր, միւզաքէրաթ Մ. Լօրուն սիւալի իւզէրինէ ճէրէեան իթմէքտէ տիր։ Խարիճիեէ նազըրը Մ. Ռիպօ, Մ. Լօրուն սիւալի պիր հավատսի քեազիպէ իւզէրինէ միւսթէնիտ պուլունտուղունու, վէ եէնիտէն հիչ պիր շէյ զուհուր իթմէտիկինի, վէ հիչ պիր ֆրանսըզ թիճարէթ էվինտէն պիր կէօնա չիքեաեէթ վարիտ օլմատըղընը, վէ Ֆրանսըզ սէյեար թիւճճարընտան թալէպ իտիլէն բաթէնթ ըուսումունունուն պիզզաթ Ամանլարտան տախի թալէպ օլունտուղունու, վէ հիւքիւմէթին քէնտի վազիֆէսինի պիլտիկինի պէեան իթմիշ, վէ սիւալի մէպհուսուն պէր թարաֆ իտիլմէսինի մէճլիսի մէգքիւրտէն թալէպ իյլէմիշ տիր, (ալգըշլար)։

Մ. Լօր պաղը վուգուաթը ճէտիտէ մէվճուտ իտուկինի պէեան իթմիշ տիր։ Մ. Տըրօլտ Ֆրանսա գապինէսինին Ինկիլթէրրաեա գարշը թէհիտէսթ վէ Ամանեաեա գարշը էլլէրի պաղը պուլունտուղունու պէեան իթմիշ տիր, (իթիրազաթը չէտիտէ)։

Լիզբոն 18. — Վէլիյիահտ բրէնս խասթալանմըշ տըր։

Բօմա 18. — Մայիս 1 վուգուաթընտան տօլաեը, թահթը թէվգբիէ ալընան էշխաստէն 7 նէֆէրին պէրաէթի զիմմէթլերինէ գարար վէրիլմիշ, վէ 44 նէֆէրի 3 սէնէտէն պիր աեա գատար հապս ճէզասընա մահքիւմ օլմուշլար տըր։

Ամանս Սթէֆանինին մալիւմաթընա կէօրէ, Իթալիա տայիմի Ֆիլօսունուն իւչիւնճիւ, Ֆըրգասը պու կիւն Ռինինի լիմանընա վասըլ օլմուշ, վէ Վէնէտիք քէօրֆէզինտէ քեային Իթալիա սէվահիլինի զիեարէթ իթմէսի մուգաբրէր պուլունմուշ տուր։ Ֆըրգայի մէգքիւրէ յուլիսին 31ինճի կիւնիւ թրանթէ լիմանընա տիկէր իքի Ֆըրգայի պահրիեէեէ իլթիհագ իտէճէք տիր։

Լօնտրա 18. — Լօրտ Սալիսպըրի, լորտլար մէճլիսինտէ խյրատ օլունան պիր սիւալէ ճէվապէն, Ֆրանսըզլարընն Սուանկ-Բըրասանկ էեալէթինի իշղալ իթտիքլէրինէ տայիր օլան հավատսին մուղայիրի հագդամ խուկինի, վէ Ֆրանսանընն Սիամ հիճքիւմէթի խթիգալընա թաարրուզ էֆքեարընտա օլտուղու զանընտա պուլունմատըղընը սէյլէմիշ տիր։

Լ'ԱՎԸՆԻՐ

ՏԷ

ՖԱՄԻՅԼ

ՖԱՄԻԼԵԱԼԱՐ ԻՍԹԻԳՊԱԼԻ ՆԱՄ ՇԻՐՔԷԹԻ
ՄԻԻԹԷԳԱՊԵԼԷՅԻ ԹԷՄԻՆԻՅԵԷ
ՍԷՐՄԱԵԷԼԷՐ ԹԷՇԵՐԻԼԻ ԻԶԻՆ
ՖՐԱՆՍԱ ՏԷՎԼԷԹԻՆԻՆ
ՆԷԶԱՐԷԹ ՎԷ ՀԻՄԱԵԷՍԻ ԹԱՀԹԸՆՏԱ
ԻՏՖԱՏԻ ՄՈՒԱՄԷԼԱԹ ԻՑԼԷՐ
ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՄԷՐՔԷԶԻ ԻՏՍԱՐԼՍԻ

Ֆրանսա Լյոն շէհրինտէ, Ռեբէոպլէ ոօքէթ Ն. 64

ԹԷՄԻՆ ՕԼՈՒՆԱՆ ՍԷՐՄԱԵԷ
100,000,000 ՖՐԱՆԳ

«Լ'Ավընիր տէ Ֆամիյլ» շիրքէթինին թէշքիլի վէլեվ հիւզի օլսուն պիր մշուավէնէթ օլմագ մագսատինէ մէպնի օլուպ, պու շիրքէթ ազ միւտտէթ զարֆընտա թէրազգը վէ թէվսսիս իյլէմիշ տիր։

«Լ'Ավընիր տէ Ֆամիյլ» շիրքէթի պիր միւտտէթի մուայէնէ զարֆընտա եախսա միւտտէթին ինգզասընտան էվվել իսապէթի վագբա իլէ սէրմայէյէր թէշքիլ իտէր։

«Լ'Ավընիր տէ Ֆամիյլ» շիրքէթի էնվայի մուամէլաթ իլէ միւթէվզղիլ օլուպ, պաշլըճալարը մէնգուլաթընը գըյմէթի միւթէաար օլան մէպլաղը թէէմին իյլէմէք, զայըպտա օլան պիր սէրմայէեի էյտէ իթմէք, սանաաթ վէ թիճարէթտէքի իսթիգրազաթընը ըէէս իւլ մալինի թահթը թէէմինէ ալմագ, չօճուգլար իչին ճէհէզ թէտարիք իյլէմէք, իխթիեարլար իչին մէտարը թէպպեիւշ օլաճագ մէպլաղը բէյտա իյլէմէք, գայրը հաեաթ չարթը իլէ մէշրութ վարիտաթը միճուտէ կէթիրմէք, խիւլասա. ուռնալի խտարէյէ միւթէալիգ հէր նէվի մուամէլաթը իյֆա իյլէմէք տիր։

«Լ'Ավընիր տէ Ֆամիյլ» շիրքէթինին Տէրսաատէթ ամէնթէլիկի, 1884 քեանունի սանի իպթիտասընտան պաշլամը տըր։

Ֆազլա մալիւմաթ ալմագ, վէ շիրքէթէ հիասէտար եազըլմագ արզուսունտա պուլունան, Տէրսաատէթտէ Պաղչէ-Գարուսունտա Շէյխիւլ Իսլամ խանընտա 11 նիւմէրօլու օտատա մուգիմ ամէնթէսի թէլլալեան Բարսեղ էֆ. եէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԵԼ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԸ

1891 Յուլիս 8

Լսհ. Ռամ. միեպվ տտէլէ. սէրի Տէ	—	—
Տիւն ագշամ գափանը...	20	5
Պու սապահ աշըլտը...	20	7
Էն եիւքսէք ֆիեաթ....	20	5
Էն աշաղը ֆիյաթ.....	20	3
Սէրի Ա.....	43	30
» Պէ.....	23	30
» Սէ.....	20	7
Թահվիլաթը Օսմանիյէ....	79	7
Էն եիւքսէք ֆիեաթ....	79	7
Էն աշաղը ֆիեաթ.....	79	10
Թասֆիյէէ.....	19	20
Շըմէնտըֆէր..... Ֆր.	71	—
Օպլիգասիօն Թրամվայ.. Լ. Օ	498	—
Իսթիլանճ 8 կիւնէ... »	170	—
» 4 » .. »	60	—
ԱԳՍԻՕՆԱՐ		
Իսթանպօլ-պանգասը Ց. Ի. Լ.	5	28
Սօսիէթէ ժէնէրալ... »	4	39
» Օթ. չանժ է վալէօր »	4	25
Գրէտի ժէնէրալ օթօման Լ. Օ	8	35
Թրամվայ..... »	5	90
Բէժի.....	15	12
ԵՕՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕՎԱՐԸ		
Իսթիգրազ 5%..... Ֆր.	430	—
» 4%..... »	—	—
Պանգ Նասիօնալ..... »	426	—
Լօրիօմ..... »	151	—
ԱԳՃԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ		
Օսմ. միր. 100 ղրշ. տան Ղ.Ս. Փ.		
Սիմ մէճիտիյէ.....	108	2
Մէթալիք.....	100	30
Պէչիք.....	103	—
Ալթընըզ.....	103	10
Ինկիլիզ լիրասը.....	109	35
Ֆրանսըզ »	87	—
Բօլ.....	89	20
Գարպօն գաեիմէսի.....	8	34
Գոնսոլիտ ըէբօրու.....	35	—
Օսմանիյէ » .. Ռէբօր	17	1/2
Շըմէնտըֆէր » . Մնթ.ր.	15	—
ԳԱՄՊԻՕ		
Լոնտրա.....	108	13/16
Փարիս.....	23	25
Ֆրանգ.....	—	—
Ֆիօրին.....	10	75
Մարգ	18	65